

INFORMATIEVE RAAD 2 DECEMBER 2021

Notulen van de vergadering

Voorzitter: mevrouw B.H.M. Wielage

Griffier: de heer M. van Engelshoven

Tevens aanwezig: mevrouw N. van Engelen (GL), mevrouw H. van 't Riet (GL), de heer H. Berkhout (D66), de heer R. Poelwijk (D66), de heer J.A. Jägers (VVD), de heer E.H. Timmer (VVD), de heer F. Geerts (PvdA), de heer P.J. Ruijg (PvdA), de heer E.S. den Heijer (OPD), de heer P.A. Prins (OPD), de heer J.G.M. Sikking (OnPD), de heer L.R. Smits (OnPD) en de heer W. Advokaat (OD)

Vanuit het college aanwezig: burgemeester E. Boog, wethouder J.D.W. Klaasse, wethouder M.A. Sikkes-van den Berg en wethouder A.J.M. Scholten

1. Opening en mededelingen door de voorzitter, vaststelling agenda

De voorzitter heet iedereen van harte welkom.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen portefeuillehouder Sikkes- van den Berg

Er zijn geen mededelingen.

3. Transitievisie warmte

Mevrouw Raaphorst woont in de Bomenwijk en is actief in Klimaatalarm Diemen. Het is goed dat er een transitievisie warmte ligt ter goedkeuring voor de gemeenteraad. Diemen heeft in de Duurzaamheidsagenda vastgelegd dat het in 2040 een fossiel onafhankelijke gemeente wil zijn. In feite wil Diemen dus vanaf 2040 van het aardgas af en voor de gemeentelijke organisatie geldt zelfs dat het in 2030 energieneutraal wil zijn. Ook wordt geschreven dat stapsgewijs naar die doelstelling wordt gegaan maar het zou ambitieuzer zijn als voor de periode nu tot 2030 en tussen 2030 en 2040 concrete klimaatdoelen worden gesteld. Dat kan via jaarlijkse tussentijdse doelstellingen voor de reductie van CO2-uitstoot.

Hybride verwarmen als tijdelijke oplossing kunnen collectieve warmteoplossingen in de weg staan. Een WKO of een warmtenet is volgens de gemeente pas mogelijk als veel woningen worden aangesloten maar de gemeente adviseert de inwoners ook om een hybride warmtepomp aan te schaffen als de huidige CV ketel het opgeeft. Omdat een hybride warmtepomp circa 15 jaar meegaat zou een natuurlijk moment om over te gaan op een andere warmteoptie pas over 15 jaar zijn. Dit advies staat dus collectieve oplossingen in de weg. Het is beter om de inwoners te adviseren om via huren een tijdelijke oplossing te treffen als de CV ketel het opgeeft. Dan kunnen inwoners er weer vanaf zodra er sprake is van een collectieve warmteoplossing.

De gemeente Diemen zou een regierol kunnen nemen in het aanhaken van andere partijen bij het realiseren van nutsvoorzieningen per buurt of wijk. Via zo'n nutsvoorziening zouden inwoners alleen een maandelijkse bijdrage moeten betalen en er dus niet veel geld van tevoren in hoeven te stoppen.

De gemeente gaat in 2022 het gesprek aan met de inwoners. Door de digitalisering van vergaderingen vinden deze gesprekken nu meestal in de anonimiteit plaats. Dat staat het gezamenlijk verkennen van problemen en oplossingen en gezamenlijke initiatieven in de weg. Dit staat ook ontmoeting en verbinding in de weg. Zo organiseerde het Energieloket een digitale vergadering over voorbeeldwoningen maar er kwamen alleen mensen van het regionale Energieloket in beeld. Zo kwam je niet te weten of er andere buurtbewoners ook interesse hadden in het isoleren van hun woning of in de aanschaf van zonnepanelen.

VVD stelt dat op dit moment de digitale vorm van vergaderen de beste mogelijkheid is om met de inwoners het gesprek te voeren. Dan moet op een andere manier worden georganiseerd dat met bewoners en mede-lotgenoten in contact kan worden gekomen.

Mevrouw Raaphorst legt uit dat in Teams of Zoom de mogelijkheid bestaat om bewoners in subgroepen te zetten zodat ze daar met elkaar kunnen overleggen. Dat kan zo worden gedaan dat iedereen in beeld is.

Ons Diemen complimenteert Klimaatalarm Diemen met het werk dat gedaan wordt. Er wordt een goed netwerk opgebouwd en daar kan de gemeente ook weer gebruik van maken. Is er onderzoek gedaan naar het huren van een CV ketel als tijdelijke oplossing?

Mevrouw Raaphorst zegt dat niet alleen een CV ketel maar ook een hybride warmtepomp kunnen worden gehuurd. Een HR-ketel kost ongeveer € 52 per maand. Als mensen na 3 jaar op een warmtenet kunnen worden aangesloten is een investering van € 1800 wel veel geld en met een hybride warmtepomp erbij komt de investering op 7000-€ 10.000. De gemeente zou goed moeten uitzoeken wat er precies kan op dit gebied.

Ons Diemen vindt dit een prima idee dat de gemeente zou moeten meenemen.

Wethouder Sikkens geeft aan dat de gemeente niet samenwerkt met Klimaatalarm Diemen maar het college luistert naar iedereen die mee wil denken om het gemeentelijke beleid te verbeteren en vorm te geven. Dit stuk is een goed fundament voor de vervolgstappen die moeten worden gezet en met een tempo dat past bij de gemeente en bij de doelen die zijn gesteld.

Ouderenpartij Diemen constateert uit het gehouden bewonersonderzoek een grote weerstand tegen de energietransitie, in het bijzonder bij het van het gas afgaan. Ruwweg 1/3 tot 2/3 van de ondervraagden ziet de noodzaak niet, wil niet investeren enzovoort. Dat betekent dat de communicatie met en de participatie door inwoners intensiever moet plaatsvinden. Bij de algemene beschouwingen heeft de fractie voorgesteld om het wijkinitiatief, de Groenploeg van de Anne Frankwijk, uit te rollen over alle wijken van Diemen zodat in iedere wijk actieve bewoners trekker kunnen worden van de energietransitie. Des te meer mensen mee gaan doen, hoe meer draagvlak er ontstaat en meer resultaten zichtbaar kunnen worden.

Misschien moet de gemeente zich meer richten op laaghangend fruit en dan wordt niet alleen gedoeld op isolatiemaatregelen bij oudere woningen maar ook op een bron die dicht bij huis of wijk ligt als aquathermie waarmee kan worden gekoeld en verwarmd. De woningen langs het Amsterdam-Rijnkanaal en de Weespertrekvaart zijn daarvoor in principe geschikt. Water is ook veel minder omstreden dan bijvoorbeeld biomassa. Als de gemeente bewoners in die richting kan bewegen zou zo'n transitie over 5-10 jaar tot de mogelijkheden kunnen behoren. Er is al praktijkervaring mee opgedaan.

Er zitten teveel softe neo-liberale uitgangspunten in de visie zoals zoveel mogelijk samen en stap voor stap. Dit zou kunnen betekenen dat een handjevol tegenstanders het proces behoorlijk kan vertragen.

Wat te denken van de zin "Wanneer de beschikbaarheid van groen gras en waterstof verbeterd zal de gemeente ook deze technieken betrekken bij de onderzoeken". Hier hoort te staan "Zolang groen gras en waterstof niet beschikbaar zijn laat de gemeente deze technieken buiten beschouwing". Beide technieken veronderstellen minstens nog 10-15 jaar onderzoek en ontwikkeling totdat ze grootschalig toegepast kunnen worden en die tijd is er niet. En de gemeente moet ook niet de oren laten hangen naar machtige grote multinationals zoals Shell die koersen op grootschalig gebruik van waterstof in bedrijven en de transportsector. Diemen moet eerst uitgaan van de lokale belangen en ook niet naar Amsterdam kijken dat met Vattenfall koerst op een warmtenet dat wordt gevoed met biomassa.

D66 zegt dat het wel goed is om die ontwikkelingen in de gaten te houden zodat wanneer deze technieken beter beschikbaar komen er direct op kan worden ingesprongen.

Ouderenpartij Diemen is het daarmee eens maar in de uitgangspunten moet de formulering worden omgedraaid want als het in de toekomst beschikbaar komt kan er altijd nog op worden aangehaakt. De maatschappij moet niet massaal wachten op waterstof en groen gas omdat het er nog niet is en in de tussentijd heeft de gemeente wat anders te doen.

D66 deelt de instelling van de Ouderenpartij Diemen maar dit wordt juist wel teruggezien in de uitgangspunten van de visie.

Ouderenpartij Diemen is van mening dat de gemeente een tandje moet bijzetten wat betreft de prestatieafspraken met de woningcorporaties. In de raamovereenkomst 2020-2023 is afgesproken dat de corporaties een CO2-monitor voor hun bezit in Diemen opzetten. Is dit al gebeurd? Hebben de corporaties gerichte en bruikbare input voor een goed uitvoeringsplan bij de transitievisie warmte geleverd (artikel 4.2 van de prestatieovereenkomsten)? Waar kan in de tekst die input worden teruggevonden? Per wijk of buurt moet zichtbaar zijn hoe de transitie eruit komt te zien (artikel 3.4) maar in de visie staat alleen een opsomming van de mogelijkheden van de energietransitie maar niet hoe die per wijk eruit komen te zien. De corporaties hebben een regulier duurzaamheidsbeleid en tactiek (artikel 4.5). Het gaat dan met name om onderhoud, led en zonnepanelen. Er wordt verder daarbij verwezen naar de bijlage van de prestatieovereenkomst maar daarin wordt voornamelijk over isoleren en elektrisch koken geschreven terwijl de CO2-winst van elektrisch koken bijna verwaarloosbaar is.

De voorzitter wijst erop dat de raamovereenkomst met de corporaties niet op de agenda staat. Als de Ouderenpartij Diemen dit ter sprake had willen brengen had dat van tevoren moeten worden aangegeven.

Ouderenpartij Diemen brengt het maar in want de wethouder heeft alle gelegenheid om er nog later op te reageren. Een recent bezoek aan Beukenhorst en de studentenflats aan de Rode Kruislaan leert dat de betreffende corporatie de verhuurders al heel lang in de kou laat staan en niets doet aan tocht en isoleren. De fractie is zeer benieuwd naar de beloofde gereedschapskoffer wat betreft energiearmoede.

Het lijkt erop dat het college in de conclusie betreffende de motie onderzoek warmtenetten erg gaat leunen op geothermie maar aquathermie gaat gelijk op en is misschien wel eerder te realiseren.

GroenLinks merkt op dat de geothermie is bedoeld om het warmtenet van Vattenfall met warmte te vullen en met aquathermie gaan die huizen niet warm worden.

Ouderenpartij Diemen legt uit dat aquathermie is bedoeld om de huizen en wijken langs de 2 genoemde waterwegen apart te verwarmen en te koelen. Als geothermie een alternatief is voor biomassa in het warmtenet van Vattenfall zou dat prima zijn.

GroenLinks geeft aan dat er nog een lange weg te gaan is voor geothermie omdat dat nog onderzocht wordt.

Ouderenpartij Diemen gaat er vanuit dat geothermie veelbelovend is maar op de korte termijn nog niet.

Ons Diemen wijst erop dat geothermie ook kan worden toegepast op kleinere warmtenetten, bijvoorbeeld voor het verwarmen van het gemeentehuis, politiebureau en brandweerkazerne. Geothermie is al 10 jaar oud en wordt toegepast op verschillende dieptes.

GroenLinks zegt dat geothermie inderdaad ook elders kan worden toegepast maar het stuk waar de Ouderenpartij Diemen naar verwees gaat over het warmtenet van Vattenfall en het gebruik van de huidige gasinstallaties.

VVD constateert dat het streven is dat Diemen in 2040 van het gas af moet en dat is niet alleen een ingewikkelde technische maar ook een maatschappelijke opgave. Dit biedt echter ook enorme kansen voor innovatie en werkgelegenheid. Het is goed dat de gemeente ook groen gras en waterstof wil meenemen wanneer de beschikbaarheid daarvan verbetert. Het is dan wel opmerkelijk dat in de wijk Plantage de Sniep nog niet zo lang geleden woningen op aardgas zijn aangesloten. De wethouder gaf hiervoor als argumentatie dat het anders niet gelukt was om deze woningen te laten bouwen. Toch blijft het zonde dat het niet gelukt is om de hele wijk op WKO aan te sluiten. Is heel Holland Park wel aardgasloos?

Deze coalitie heeft in het recente verleden andere keuzes gemaakt met betrekking tot de energietransitie waar recente kopers van nieuwbouwhuizen nu mee zitten. Zij moeten snel na de aankoop van hun nieuwe woning kosten maken om van het aardgas af te komen. Het is noodzakelijk dat de gemeente daarbij steunt, bijvoorbeeld in de vorm van marktverkenningen naar de mogelijkheden en collectieve inkoop.

De energietransitie moet haalbaar en betaalbaar zijn voor de inwoners. Het is een prima initiatief dat de inwoners een brief van de gemeente hebben ontvangen met een collectieve zonnepanelenactie en een bon voor aanschaf van energiebesparende maatregelen. Het is de vraag of de Diemense ambitie verstandig is om in 2040 van het aardgas af te zijn want landelijk wordt gestreefd naar 2050 en dan zullen ontwikkelingen en mogelijkheden eerder op het jaar 2050 worden afgestemd. De inwoners mogen niet onnodig met hoge kosten worden opgezadeld. Hier kan sprake zijn van een remmende voorsprong.

Wordt goed begrepen dat de inwoners/eigenaren altijd de regie houden over met welk systeem ze hun huis verwarmen? Voor huurders zal dit anders liggen. Adequate informatie aan de inwoners is van belang om een juiste afweging over systemen en alternatieven te kunnen maken. In hoeverre is er sprake van keuzevrijheid en op vrijwillige basis? De gaskraan gaat immers dicht. In hoeverre is het duidelijk voor de inwoners dat wanneer ze niet meegaan met collectieve voorzieningen voor eigen alternatieve voorzieningen moeten zorgen? De transitievisie warmte heeft geen juridische status en dit zal worden verwerkt in programma's in het kader van de Omgevingswet. Hoe gaat dit verlopen?

De veranderingen vragen om keuzes en draagvlak en een behoorlijk budget om dit te realiseren. Daar kunnen de inwoners tegenop zien want er komt veel op hen af. Daarom

dient dit alles in samenwerking en overleg met de buurt te worden gerealiseerd. Wat kun je samen doen met je burens? Het is een rol van de gemeente om dat gesprek te faciliteren.

GroenLinks vraagt of de Diemense VVD aan het landelijk kabinet gaat vragen om een financiële bijdrage om dit alles mogelijk te maken voor de inwoners.

VVD geeft aan dat de fractie hierover contact heeft met de landelijke fractie maar helaas kan geen garantie worden gegeven voor een gunstige uitkomst.

GroenLinks geeft in een grafiek aan dat wanneer de uitstoot van CO₂ rustig wordt verlaagd idealiter wordt uitgekomen in 2050 op nul uitstoot. Het is echter beter om de CO₂-uitstoot sneller naar beneden te brengen en dat zou betekenen dat tot 2030 veel sneller de uitstoot van CO₂ naar beneden moet en dan wordt toch nog uitgekomen op nul uitstoot in 2050.

VVD vraagt waar deze grafiek vandaan komt.

GroenLinks zegt dat het een illustratie is van hoe de fractie vindt dat het moet worden aangepakt. Er moet juist nu worden begonnen met grote stappen en dan hoeven op het eind maar kleine stapjes te worden toegevoegd om uiteindelijk op nul uit te komen.

VVD beschouwt het als stripje ter illustratie dat geen wetenschappelijke onderbouwing heeft.

Onafhankelijke Partij Diemen vraagt welke grote stappen de fractie van GroenLinks dan wil gaan maken en of dat ook financieel haalbaar is.

GroenLinks stelt dat alle CO₂ die niet wordt uitgestoten helpt om beter binnen de 1,5° opwarming te blijven. Daarom moet met z'n allen worden geprobeerd om die CO₂-uitstoot snel met grote stappen te verlagen en kleine stapjes daar achteraan te laten volgen. De transitievisie warmte is veel meer een praktische stap van de gemeente om daaraan bij te dragen.

Als de warmtevraag vermindert, vermindert ook de CO₂-uitstoot en dat betekent huizen en gebouwen isoleren, vooral met lagere energielabels als C, D enzovoort. Daarbij helpt ook gedragsverandering en bewustwording maar dat is vaak ingewikkeld en isoleren is een snelle stap die met z'n allen kan worden gezet. De hybride warmtepomp is daarbij een mooie tussenstap en als dat op huurbasis kan is dat een hele mooie aanvulling. Het is de vraag of de hele levensduur van zo'n hybride warmtepomp nodig is en als dat niet nodig is, is een huurconstructie een mooi alternatief.

Alle maatregelen moeten met elkaar wel betaalbaar blijven, zeker voor mensen met weinig geld, en bij warmtenetten dienen monopolieposities zoveel mogelijk te worden voorkomen. De participatie van bewoners is heel belangrijk. De mensen moeten het er zelf mee eens zijn en betrokken zijn bij de keuzes die worden gemaakt. Dan is het van belang om rekening te houden met de grote zorgen die mensen hebben, financiële zorgen en zorgen over het maken van de juiste keuze en hoe het allemaal moet worden geregeld.

Onafhankelijke Partij Diemen wijst erop dat de Power Safer Game hierbij zou kunnen helpen om mensen te helpen en bewust te maken van het besparen van energie en ze krijgen diepere kennis om een goede keuze te kunnen maken.

GroenLinks zegt dat zeker moet worden gekeken hoe dat verder kan worden ingezet en de wethouder heeft hier ook een vervolg op beloofd. Zeker met de stijgende energieprijzen zal dat voor veel mensen van toegevoegde waarde zijn.

Zowel gemeente als inwoners als woningcorporaties zijn al bezig met de energietransitie. Er zijn al heel wat woningen in Diemen aardgasloos gebouwd. Helaas zijn er een aantal nieuwe woningen toch met gas opgeleverd maar dat lag meer aan het feit dat de betreffende projectontwikkelaar daarop stond en de gemeente dit niet kon weigeren. Veel gemeentelijke gebouwen hebben zonnepanelen. Veel huiseigenaren hebben al zonnepanelen op het dak en zij verbeteren de isolatie van hun woning. De gemeente faciliteert dat ook actief met bijvoorbeeld brieven over gezamenlijke inkoop van zonnepanelen, isolatie en het aanbieden van hulp bij het maken van keuzes.

Ons Diemen zegt dat gasloos een subdoel is en vermindering van CO2 het hoofddoel.

GroenLinks is het daarmee eens maar het gaat er uiteindelijk om dat gas niet meer wordt gebruikt. De gemeente geeft ook waardecheques aan bewoners en daarmee worden inwoners geholpen en ook bewust gemaakt van het feit dat het nodig is dat hiermee aan de slag moet worden gegaan. Rochdale is hard bezig met het isoleren van woningen in bijvoorbeeld Buitenlust en Spoorzicht.

Onafhankelijke Partij Diemen geeft aan dat de gemeente via brieven een aanbod doet aan inwoners en mensen kunnen dan een offerte aanvragen maar daar blijft het vaak bij. Mensen willen ook graag zien of er sprake is van een goede prijs/kwaliteitsverhouding. Hoe kan de gemeente faciliteren dat de mensen ook die stap gaan maken en dit verder begeleiden?

GroenLinks zegt dat het begint met een gaatje boren in de spouwmuur om te kijken of die goed geïsoleerd is en kijken in de kruipruimte in hoeverre de vloer beter kan worden geïsoleerd et cetera. De mensen krijgen vervolgens een offerte en aan hen is de keus om daar wel of niet gebruik van te maken. Als zij niet weten of het voordelig genoeg is kunnen ze aan een andere aanbieder een offerte vragen. De gemeente kan niet na iedere brief nabellen.

Onafhankelijke Partij Diemen verwacht dat de gemeente niet alleen maar preferred leveranciers aanwijst maar ook meerdere alternatieven aanbiedt waardoor een bewoner een goede beslissing kan maken tussen verschillende aanbieders. Mensen willen kunnen vergelijken en dat is een manier om ze mee te krijgen.

GroenLinks merkt op dat de gemeente geen preferred leverancier heeft aangewezen. De gemeente heeft gekeken of deze aannemer iets biedt dat aan meerdere bewoners kan worden aangeboden en voor een goede prijs en kwaliteit. Het staat de mensen altijd vrij om meerdere offertes te vragen en om in zee te gaan met een andere aanbieder. Dit is een eerste stap om helder te krijgen wat de mogelijkheden zijn voor nuttige investeringen in de woning.

Onafhankelijke Partij Diemen gaat het om de begeleiding van de bewoners door de gemeente Diemen in deze projecten.

De voorzitter begrijpt dat de fractie wil dat de gemeente iedere bewoner gaat helpen om een keuze te maken uit diverse offertes en dus het hele traject gaat begeleiden.

GroenLinks stelt dat dit niet allemaal de rol van de gemeente kan zijn. De transitievisie warmte is een mooi stuk werk en er staat veel informatie in. Er is daadwerkelijk gezocht naar inbreng van bewoners en externen. De zorgen van de inwoners die staan beschreven moeten straks worden meegenomen in de uitvoeringsplannen die er gaan komen. Ook is

GroenLinks blij met de duidelijke richting die het stuk geeft voor de komende jaren. Voor alle wijken is duidelijk aangegeven wat de bewoners al kunnen doen om hun energievraag te verlagen. Wijken in Diemen bestaan uit woningen die vaak in dezelfde periode zijn gebouwd en dat maakt wijkgericht werken, samen kijken met bewoners welke opties er zijn, de meeste voor de hand liggende optie. De uitwerking van de mogelijkheden per wijk is daarom een prima eerste stap voor bewoners om daarmee aan de slag te gaan.

Belangrijke waarden voor GroenLinks zijn duurzaamheid, verbinden en eerlijk delen en die komen in deze visie duidelijk samen. Het is belangrijk om inwoners zoveel mogelijk te betrekken en om lusten en lasten zo eerlijk mogelijk te verdelen en om energiearmoede te voorkomen. Veel mensen hebben niet de financiële mogelijkheden om dit allemaal zelf te betalen. GroenLinks zal er ook landelijk op blijven aandringen dat goed wordt gekeken hoe de lusten en lasten eerlijk kunnen worden verdeeld.

Er moet zo snel mogelijk worden gekomen tot een grote reductie van de uitstoot van CO₂. Daarnaast zal er blijvend veel aandacht moeten zijn voor het voorkomen en aanpakken van energiearmoede. Sterk inzetten op isolatie, werken met corporaties die over veel woningen gaan en inzetten op duidelijke afspraken met particuliere verhuurders. Zeker bij een energielabel C en lager zullen particuliere verhuurders aan het werk moeten worden gezet. Deze visie is een succes als eind 2022/2023 echte gesprekken tussen bewoners zijn begonnen over samen zoeken van hoe kunnen we met z'n allen van het gas af, hoe kunnen we onze woningen isoleren en hoe kunnen we dat als wijk/straat samen aanpakken. Er dient gedragsverandering bij de mensen te worden gezien, dat er meer over gesproken wordt en dat mensen in Diemen samen hiermee bezig zijn, dat er meer woningen worden geïsoleerd, dat op meer woningen zonnepanelen komen en dat corporaties en particuliere verhuurders actief bezig zijn om hun woningen te verduurzamen.

Het meten van vermindering van de CO₂-uitstoot, alleen op basis van de verwarming van woningen in Diemen, is heel moeilijk omdat veel van de CO₂-uitstoot in Diemen komt van allerlei andere bronnen zoals de snelwegen rondom Diemen.

Ons Diemen zegt dat de CO₂-uitstoot ook kan worden berekend op basis van gebruik. Er bestaat een CO₂-ladder waarin wordt aangegeven wat je prestatie de komende tijd kan zijn en hoe het voortschrijdend gemiddelde is op die trede.

GroenLinks is daar in relatie tot de transitievisie warmte geen voorstander van. Als samenwerking wordt gezocht met Liander kan worden gevraagd om het gasverbruik in Diemen per jaar te meten en dan kunnen effecten worden gezien van het isoleren van veel huizen et cetera.

Ons Diemen zegt dat het hoofddoel vermindering van CO₂ is en met welke middelen dat wordt bereikt maakt niet uit maar natuurlijk moet van het gebruik van fossiele brandstof worden afgezien. Veel gemeenten gebruiken al de CO₂-ladder. Als GroenLinks die nog niet kent zal het worden toegestuurd. Bij vermindering van CO₂ gaat het ook om anders gaan eten en anders consumeren.

GroenLinks kent de CO₂-ladder maar het gaat nu om de energietransitie warmte en dan specifiek over het verwarmen van de woningen. Om daadwerkelijk maatregelen zichtbaar te maken, ook van het investeren van mensen in hun eigen huizen, is het meten van het gasverbruik een hele mooie optie. Wat vindt de wethouder hiervan?

PvdA vindt dat in de transitievisie warmte helder wordt aangegeven welke technieken in de verschillende wijken het beste kunnen worden toegepast. Daarbij wordt eerst gekeken naar hoe de behoefte aan warmte middels isolatie kan worden teruggedrongen. De gemeente wil

zoveel mogelijk bottom-up werken door in gesprekken met inwoners, ondernemers en betrokken organisaties samen te bepalen waar kansrijke mogelijkheden zijn om uitvoeringsplannen per wijk te ontwikkelen. Als in de beginfase ontwikkelingen niet van de grond komen zal de gemeente moeten sturen. Betaalbaarheid voor iedereen en voorkomen dat mensen worden geconfronteerd met energiearmoede is een belangrijk aandachtspunt. Aedes en de Nationale Woonbond hebben een woonlastenwaarborg ontwikkeld: energiebesparende maatregelen mogen leiden tot een redelijke huurverhoging maar die moet lager zijn dan de gemiddelde daling op de energierekening in het gehele wooncomplex.

D66 vindt het goed om te zien dat wordt begonnen met wat we nu al kunnen, namelijk isoleren. Dat is ook vaak noodzakelijk voordat volgende stappen kunnen worden gezet. Tegelijkertijd wordt de ontwikkeling van nieuwe technieken in het oog gehouden zoals groen gas en waterstof zodat daar direct op kan worden ingesprongen als deze technieken in de toekomst hopelijk breed beschikbaar komen.

Het is belangrijk om in het oog te houden dat de met de energietransitie gepaard gaande kosten zo eerlijk mogelijk worden verdeeld zodat iedereen die transitie kan meemaken, ook Diemenaren met een lager inkomen. Zij mogen er ook niet de dupe van worden dat ze in een slecht geïsoleerde sociale huurwoning zitten. Daarbij is er een verantwoordelijkheid voor woningcorporaties om hun slechtste bezit zo snel mogelijk te verduurzamen.

Het is belangrijk dat de processen zorgvuldig worden ingericht en dat dit stap voor stap wordt gedaan. De gemeente mag niet te snel gaan maar moet wel tempo maken. De gemeente moet het gesprek aangaan om niet alleen de ingewikkelde kant naar voren te brengen maar om ook te benadrukken dat de warmtetransitie een energiezuiniger en comfortabeler woning oplevert. Het samen doen komt heel mooi naar voren in de transitievisie warmte en er is ook een breed draagvlak in de raad om daarmee aan de slag te gaan.

Onafhankelijke Partij Diemen zegt dat de fractie soms nog groener is dan GroenLinks. Uit de stukken blijkt dat er nog veel scepsis is bij de bewoners en dat er allerlei ideeën zijn dat men moet wachten op kernenergie of groen gas. Het idee van de toepassing van aquathermie van de Ouderenpartij Diemen wordt ondersteund.

GroenLinks hoort graag voorbeelden waarom de Onafhankelijke Partij Diemen groener is dan GroenLinks.

Onafhankelijke Partij Diemen merkt op dat samen doen een groot streven is maar er moet worden begonnen met kleine stapjes per straat of per wijk. Een brief sturen naar heel Diemen over zonnepanelen is een beetje schieten met hagel want wijken als Holland Park krijgen ook een brief over zonnepanelen maar dat is aan de verhuurder. Overigens komt de CO2-ladder bij de Partij van de Arbeid vandaan.

D66 geeft aan dat al in de wijkuitvoeringsplannen gesproken gaat worden met een straat of een wijk. Heeft de Onafhankelijke Partij Diemen daar al ideeën over?

Onafhankelijke Partij Diemen gaat er vanuit dat als de gemeente Diemen preferred bedrijven aanbeveelt het ook voor de meest gunstige prijs is. De bewoners die zo'n offerte hebben gekregen moeten dan ook door de gemeente worden begeleid van is dat wel naar hun zin want die mensen zijn een leek op dat gebied. Het is beter om een straat aan te pakken en vervolgens een andere straat en dan komt er een soort zwaan-kleef-aan gebeuren. Dan gaat het veel harder en kunnen grotere stappen worden gezet zoals GroenLinks dat voorstelt en dat kan wellicht ook de doelstelling uit het door die fractie gepresenteerde grafiekje worden gehaald. Waarom worden de bedrijven in Diemen niet meegenomen in de CO2-reductie?

Ons Diemen memoreert dat de fractie op 7 april 2019 aan de voorganger van de huidige wethouder een notitie Transitie in een wijkgerichte aanpak stuurde. Deze visie komt voor twee derde overheen met genoemde notitie. Het is nu wel 2,5 jaar verder maar door overheidsbemoeienis moest er eerst een grid worden gemaakt en daar waren Uithoorn en andere gemeenten bij nodig om er een warmteregisseur bij te krijgen. Uiteindelijk heeft dit heel veel inspanning gekost van de eigen ambtenaren en moesten ook derden worden ingehuurd terwijl er maar 1,5 fte is op dit gebied en dat is veel te weinig. De gemeente Amsterdam kan een blik ambtenaren opentrekken.

GroenLinks vraagt of Ons Diemen pleit voor het samengaan met Amsterdam.

Ons Diemen herhaalt dat de gemeente Amsterdam een blik ambtenaren kan opentrekken en dat Diemen dat niet kan. Diemen heeft hiervoor 1,5 ambtenaar terwijl er nog veel meer op het bordje ligt zoals de RES.

GroenLinks vraagt of dit betekent dat Ons Diemen graag wil dat Diemen bij Amsterdam hoort.

Ons Diemen geeft aan dat de fractie Ons Diemen heet.

D66 vraagt of Ons Diemen weet wanneer de deadline was voor het vaststellen van de transitievisie warmte op landelijk niveau.

Ons Diemen zegt dat die termijn eind dit jaar afloopt.

D66 stelt dat de gemeente dus prima op tijd is om de transitievisie warmte vast te stellen volgens de kaders die eerder zijn gesteld. Ons Diemen suggereert dat er niet hard genoeg wordt gewerkt of dat de gemeente hiervoor niet voldoende mensen heeft maar er ligt hier een heel goed stuk op de Diemense schaal en ruim op tijd.

Ons Diemen is van mening dat dit betoog niets bijdraagt.

D66 vraagt of Ons Diemen stiekem geen antwoord heeft.

Ons Diemen constateert dat de gemeente Diemen met weinig middelen een grote prestatie heeft verricht.

D66 concludeerde wat anders uit de woorden van Ons Diemen maar blijkbaar heeft die fractie toch een draai gemaakt.

Ons Diemen vindt het een prima stuk en een goede basis om verder te gaan richting de wijkgerichte aanpak. Laaggeletterden moeten ook in staat zijn om raadstukken te lezen en dan moet het gebruik van de Engelse taal worden vermeden als daar goede Nederlandse woorden voor zijn. Dat dient te worden aangepast.

Onafhankelijke Partij Diemen wijst erop dat er wijken zijn in Diemen waar alleen maar expats wonen die vooral Engels praten. Wellicht moet daarom de visie ook geheel in het Engels.

Ons Diemen is van mening dat het college het stuk meertalig moet aanleveren en volgens de Onafhankelijke Partij Diemen zelfs in het Arabisch.

De voorzitter stelt voor dat de raadsleden luisteren naar elkaar en niet elkaar worden in de mond leggen.

Onafhankelijke Partij Diemen is het daar volledig mee eens gezien de insinuatie over Arabisch.

Ons Diemen memoreert het initiatiefvoorstel van de fractie over biomassa en het gebruik daarvan. Er is toen gevraagd om dit nog even aan te houden omdat dit bij de warmtevisie wordt meegenomen. Echter, er kan niets over worden teruggevonden in het stuk. Het is jammer dat niet is afgesproken om het beeld te delen want dan kon een artikel worden getoond van de Volkskrant vandaag dat bij biomassa de CO₂-uitstoot bijna het dubbele is van de voorgaande jaren en dat Nederland met biomassa dus niet op de goede weg is. Daarom is het initiatiefvoorstel nog steeds actueel.

GroenLinks zegt dat er ook in staat dat volgens EU-berekeningen biomassa de grootste duurzame warmtebron in Nederland is omdat andere duurzame zaken nog steeds achterblijven en er stond niet bij dat dat een slechte zaak was.

Ons Diemen vindt het jammer dat het artikel niet kan worden gedeeld want anders had het kunnen worden getoond.

De voorzitter legt uit dat ieder raadslid iets mag laten zien in de vergadering maar er is afgesproken dat van tevoren aan de voorzitter wordt getoond wat gedeeld gaat worden zodat bekend is wat er gaat gebeuren en daar heeft Ons Diemen zich niet aan gehouden en daarom kan de fractie nu niets delen.

Ons Diemen vraagt wanneer die afspraak is gemaakt.

De voorzitter zegt dat dit staat in de regels die met elkaar zijn afgesproken en de griffier kan hierover informatie verstrekken. Er is eerder afgesproken dat het tonen van beelden vooraf wordt gemeld. Het is logisch dat van tevoren de voorzitter weet welke beelden gedeeld worden omdat ze direct live gaan.

Ons Diemen dacht dat juist was afgesproken om geen beelden te delen. Ook in Europa is een beweging gaande om een betere definitie te maken van houtige biomassa maar er is ook goede houtige biomassa dat prima te gebruiken is.

Wethouder Sikkes zegt dat verandering altijd weerstand geeft. Als er dan nog variabele bij komen van onzekerheid, niet weten wat het gaat kosten en wat er gaat gebeuren, dan wordt die weerstand groter. Daarom is de gemeente continu aan de slag om mensen te informeren en om mensen daarin gerust te stellen. Dan kan verandering worden bewerkstelligd. De Ouderenpartij Diemen herkent neo-liberale trekjes maar die worden in het stuk niet gezien. Er staat een duidelijk verhaal om samen stappen te zetten richting een duurzaam Diemen, om samen gebruik van het gas te verminderen en op de lange termijn van het gas af te komen. De Ouderenpartij Diemen stelde meest technische vragen over de prestatieafspraken van 2020-2023. Daarin staan afspraken onder andere op het gebied van verduurzaming en daar hebben de corporaties de tijd voor om die uit te voeren. Er zijn een aantal alternatieven genoemd in het stuk maar er zullen ook alternatieven worden meegenomen die er wellicht nog komen. Heel Holland Park is gasloos. Er is nog wel een 'reservetank' voor als het uitvalt.

Vooralsnog is er sprake van keuzevrijheid want in 2050 is de gaskraan dicht. Er is alleen keuzevrijheid in de tijd wanneer je overstapt. Elke maatregel die wordt doorgevoerd en is doorgevoerd zorgt ervoor dat het gasverbruik vermindert en dus minder CO2 wordt uitgestoten. De raad heeft vorig jaar geld beschikbaar gesteld om de wijkuitvoeringsplannen te kunnen uitvoeren volgend jaar. Het zou mooi zijn als het nieuwe kabinet het op dezelfde wijze doet als toen het gas in het verleden werd uitgerold, namelijk gratis voor de burgers. Wellicht kan de Diemense VVD ervoor zorgen dat die boodschap wordt doorgeleid naar de onderhandelende partijen.

De complimenten over de transitievisie warmte zullen worden doorgegeven. Van doelstellingen per jaar is het college niet zo'n voorstander maar het is wel goed om de gastellingen van Liander bij te houden zodat de stip op de horizon kan worden gemonitord. Zowel binnen de MRA als binnen de gemeente maakt spreker zich er sterk voor dat energietoernooi op een adequate manier het hoofd kan worden geboden.

De Onafhankelijke Partij Diemen verkondigt flauwekul want er wordt gesuggereerd dat brieven over zonnepanelen naar iedereen worden gestuurd. Die worden alleen maar naar woningeigenaren en leden van VVE's gestuurd, niet naar huurders want dit heeft geen zin.

Die fractie kan van te voren informeren bij spreker of bij de ambtenaren hoe dit werkelijk gaat. Er is iemand aangenomen die met de bedrijven in gesprek gaat. Zon op daken heeft in de begroting gestaan en ook met de bedrijven worden volop contact gehouden om ervoor te zorgen dat ook die een stap kunnen maken. De Onafhankelijke Partij Diemen moet komen met feiten die kloppen en niet met onzin.

De ambtenaren hebben een grootse prestatie geleverd. Zij zijn zeer loyaal en bedreven in hun werkzaamheden. De afdeling Duurzaamheid is al enigszins uitgebreid en daar is de raad ook over geïnformeerd. De raad heeft extra budget beschikbaar gesteld voor specifieke opdrachten om de CO2-uitstoot naar beneden te brengen. Als de raad wenst dat 1 of meerdere beleidsonderdelen worden vertaald naar het Engels of een andere taal dient daar budget voor te worden gemotiveerd want vertalen kost geld.

Ons Diemen zegt dat niet alles hoeft te worden vertaald maar voor het woord stakeholder is een goed Nederlands woord, namelijk belanghebbende.

Wethouder Sikkes is van mening dat Ons Diemen deze opmerking al eerder per mail heeft verstuurd.

Ons Diemen zegt dat deze opmerking inderdaad is verstuurd naar de portefeuillehouder en de ambtenaren en het is op de thema-avond naar voren gebracht.

Wethouder Sikkes geeft aan dat is toegezegd dat dit wordt gewijzigd.

Ons Diemen merkt op dat toen 4 jaar geleden werd begonnen met dit traject de RES nog niet in zicht was. De ambities van het rijk die gesteld werden aan de gemeenten zijn aardig opgeschroefd. Dat is hoofdzakelijk de oorzaak dat de gemeente nu niet verder is dan een visie.

Wethouder Sikkes verzoekt Ons Diemen om niet in te vullen wat hij zelf denkt. Het memo geeft duidelijk weer wat er met betrekking tot houtige biomassa gedaan kan worden. Op dit moment ligt er geen initiatiefvoorstel en Ons Diemen kan beter eerst het memo lezen voordat weer een initiatiefvoorstel wordt ingediend.

Het is verheugend om te kunnen vaststellen dat alle raadsleden deze stappen willen zetten en dat zij zien dat de gemeente dit echt gezamenlijk wil doen en daarop de communicatie

zoveel mogelijk wordt ingestoken en dat op wijk-, straat- of zelfs blokniveau gekeken gaat worden waar mensen warm van worden.

Ons Diemen stelt dat het initiatiefvoorstel iets heel anders is dan de motie. De wethouder reageert in de toezeggingen aan de raad op de motie maar het initiatiefvoorstel staat hier los van. De wethouder moet daar toch nog eens naar kijken maar het initiatiefvoorstel zal zeker nog een keer worden ingediend.

De voorzitter stelt voor dat Ons Diemen dit schriftelijk afhandelt met de wethouder als daar nog onduidelijkheid over bestaat.

Onafhankelijke Partij Diemen merkt op dat de wethouder flink heeft uitgehaald naar de fractie maar het zou toch mooi zijn als ook de vragen worden beantwoord die zijn gesteld.

Wethouder Sikkes stelt voor dat de vragen dan nogmaals schriftelijk worden gesteld want wellicht zijn ze ondergesneeuwd in de flauwekul.

De voorzitter stelt voor dat de Onafhankelijke Partij Diemen de vragen nogmaals schriftelijk stelt aan de wethouder.

Onafhankelijke Partij Diemen memoreert dat de fractie vandaag is benaderd door mensen uit Holland Park die een brief hebben gekregen over zonnepanelen terwijl dat niet mogelijk is omdat ze in een flat wonen. In ieder geval zullen de vragen die nog niet zijn beantwoord nogmaals schriftelijk worden gesteld.

Ouderenpartij Diemen heeft het idee dat GroenLinks meer urgentie betracht en dat de VVD de danspassen van GroenLinks niet meer kan bijhouden. Er is geen reactie ontvangen op het concrete voorstel om bewoners te betrekken bij deze warmtevisie. Voorgesteld is het bewonersinitiatief van de Anne Frankwijk uit te rollen over andere wijken. Er is ook geen reactie gekregen op de opmerking over laaghangend fruit en aquathermie en geothermie. Er is met name gesproken over de formulering van de uitgangspunten in het raadsvoorstel en er is genoemd zoveel mogelijk samen, stap voor stap en zorgen dat we later geen spijt krijgen. Aan de hand van de huidige formulering kan niet worden achterhaald waar we later geen spijt meer van mogen krijgen.

GroenLinks vraagt of de Ouderenpartij Diemen daadwerkelijk een bewonersinitiatief in één wijk door de gemeente wil laten uitrollen over de rest van Diemen. Dan wordt een bewonersinitiatief uit één wijk opgedrongen aan andere wijken.

Ouderenpartij Diemen zegt dat de vraag al eerder is gesteld, ook bij de begrotingsbehandeling, en daar is geen antwoord op gekomen van het college. De formulering over groen gras en waterstof dat de gemeente ook deze technieken zal betrekken bij de onderzoeken wanneer die beschikbaar komen. Er is een andere redactie voorgesteld maar daar is nog geen reactie op gekomen. De eerdere afspraken met de corporaties zijn door de fractie getoetst aan wat er in de transitievisie warmte staat maar dan zegt de wethouder dat hij geen wethouder is van wonen maar het college moet ervoor zorgen dat ze met één mond spreekt. Anders had de wethouder van huisvesting hier moeten zijn want daar valt verduurzaming van woningen onder.

Wethouder Sikkes biedt zijn excuses aan voor het woord 'flauwekul'. De Onafhankelijke Partij Diemen werkt op hem niet als een rode lap. Hij heeft goede gesprekken gehad met die

fractie met betrekking tot de Power Safer Game maar het kan niet zo zijn dat er niet kloppende dingen naar voren worden gebracht. Graag wordt het gesprek aangegaan over hoe het zit als iemand uit Holland Park die brief heeft gehad maar brieven worden ook gestuurd naar vve-leden.

Bij alles wat de Ouderenpartij Diemen zegt stelt spreker dat hij het niet zo ziet. Het college wil in ieder geval deze initiatieven meenemen maar niet wordt meegegaan in de voorgestelde zinsnede. Het laaghangend fruit is wel degelijk benoemd in dit stuk maar het college ziet dat als isoleren, isoleren, isoleren. Daar gaat massaal op worden ingezet. Wat betreft het initiatief uit de Anne Frankwijk wordt gegokt dat het initiatief over de groene daken is bedoeld.

De voorzitter stelt voor dat de wethouder dit na de vergadering met de Ouderenpartij Diemen afstemt. Eventuele vragen die nog niet zijn beantwoord kunnen nog schriftelijk worden gesteld. Het agendapunt gaat als bespreekstuk naar de raad.

Ouderenpartij Diemen vindt het onterecht dat als raadsleden vanavond de vragen hebben gesteld hen wordt gevraagd om die alsnog schriftelijk in te dienen. De vragen zijn geregistreerd en kunnen worden beantwoord. Er zijn ambtenaren voor om die op te schrijven.

De voorzitter zegt dat het de Ouderenpartij Diemen vrij staat om de vragen wel of niet alsnog schriftelijk in te dienen.

4. Mededelingen portefeuillehouder Scholten

Wethouder Scholten zegt dat de raad morgen een brief krijgt inzake een kortgedinguitspraak over de busbaan. In de brief wordt aangegeven hoe het college de uitspraak beoordeelt. Er volgt een bodemprocedure en daarin wordt de zaak in laatste instantie behandeld. Het kortgeding leidt ertoe dat de gemeente nog niet mag beginnen met de uitvoering van werkzaamheden.

5. 4^e kwartaalbrief 2021

VVD constateert dat de bijdrage uit het gemeentefonds vele kanten op schiet en dat is lastig, zeker in deze coronatijd. De aanpassing als gevolg van de septembercirculaire is bijna € 430.000 positief. Ook de erfpacht heeft een flinke invloed op de gemeentefinanciën want de afkoop van eeuwigdurende erfpacht heeft in 2021 een bedrag van 1,3 miljoen opgeleverd. De begroting van de gerealiseerde opbrengst lijkt in deze een contradictio in terminus maar dat is het in feite niet want in de kwartaalbrief wordt er een bijstelling gepresenteerd die feitelijk al is gerealiseerd. Het tekort in de jeugdzorg van € 750.000 is gelukkig een reële schatting en daarin is ook meegenomen de schatting van de kosten van de cliënten die zich in de loop van het jaar nog zouden kunnen aanmelden.

Door de coronacrisis is er sprake van een grote overschrijding van de kosten van de afvalinzameling. Het gaat om een bedrag van € 350.000 dat moet worden onttrokken uit de algemene reserve en dat is extra zorgelijk als wordt gezien hoe het staat met de afvalinzameling in Holland Park. De bewoners daar worden regelmatig geconfronteerd met grote hoeveelheden afval naast het afvalinzamelpunt en het lijkt erop dat de Meerlanden de grote hoeveelheid afval met de huidige frequentie van inzamelen niet aan kan. Een en ander gaat duidelijk ten koste van het woonplezier.

Ouderenpartij Diemen merkt ten aanzien van het voordeel uitvoeringskosten TOZO van bijna 8 ton op dat het er in feite op neerkomt dat de gemeente hier geen rekening mee had gehouden. In het voorstel staat dat dit bedrag wordt toegevoegd aan de begroting. Daarbij mag ervan worden uitgegaan dat dat geld dit jaar niet wordt opgemaakt en als het college zou besluiten om alle uitkeringsgerechtigden in Diemen hiervoor een riant kerstpakket te geven zou dat worden toegejuicht maar de fractie heeft een paar jaar geleden zo'n voorstel gedaan en werd daarop toen afgebrand. Dit bedrag zou wel kunnen worden gebruikt als bijdrage voor de financiering van de basisbanen. Als over een paar maanden de jaarrekening wordt opgemaakt kan er bijna van worden uitgegaan dat het tekort in de jeugdzorg uit dit bedrag gefinancierd zou kunnen worden en dat is misschien wel logisch maar de opmerking over de financiering van de basisbanen wordt toch gemaakt.

GroenLinks stemt in met de gevraagde beslissing. Het hoge aantal van mogelijk 120 gedupeerden als gevolg van de Toeslagenaffaire doet de fractie steeds weer schrikken en het is daarom een prima zaak dat de gemeente proactief ondersteuning biedt aan deze mensen. De vraag naar preventieve hulptrajecten voor jongeren met grensoverschrijdend gedrag is nu bijna verdubbeld en daarom zijn met de aanbieder afspraken gemaakt over een gereguleerde instroom. Dat betekent dat er nu indicatie nodig is voor jongeren om hier te kunnen instromen maar dit gaat wellicht een vertraging opleveren in de hulp die geboden wordt aan deze jongeren waardoor het risico wordt gelopen dat de problematiek alleen maar erger wordt en uiteindelijk de benodigde zorg alleen maar duurder gaat worden. Helaas blijft op dit moment de sociale cohesie in Holland Park achter. Daarom is het goed dat de gemeente gaat investeren in het versterken van de sociale cohesie in die wijk en dat daarbij ook de initiatieven die er nu al zijn actief worden ondersteund.

PvdA constateert dat de betaalde jeugdzorg zoals het er nu uitziet niet uitkomt boven die van 2020. Hopelijk komt dit door de duidelijke administratieve afhandeling en het op tijd inleveren van de facturen. Positief is ook de subsidie van de Vervoerregio waardoor nu alle gemaakte kosten gedekt zijn. De toegezegde subsidie voor het RMC biedt de mogelijkheid om nog meer zorg voor de schoolgaande jongeren te bewerkstelligen. Het soepeler invorderingsbeleid in relatie tot corona is zeker te billijken. De opgevoerde € 65.000 voor thuiswerkvoorzieningen van medewerkers is zeker terecht. Het is mooi dat de subsidie van de vouchers voor het isoleren van woningen volledig is gebruikt.

D66 lijkt het handig dat alle fracties die vragen hebben die ook op tijd indienen want dat maakt het debat makkelijker. Met de voorgestelde beslissing wordt ingestemd.

Ons Diemen memoreert dat een tijdje terug een financieel overzicht is ontvangen van alle kosten en baten in relatie tot corona. Hopelijk komt er binnenkort weer een overzicht van alle corona gerelateerde kosten en wat voor ontvangsten van het rijk daartegenover staan. Dan wordt bijvoorbeeld gedacht aan een post als verkiezingen.

Onafhankelijke Partij Diemen is het eens met de opmerking van GroenLinks over de cohesie in Holland Park. De verkiezingen hebben € 67.000 extra gekost. Dit is een landelijke aangelegenheid waar de gemeente Diemen een beetje de dupe van is in verband met corona. Kunnen deze kosten niet op het Rijk worden verhaald?

Wethouder Scholten merkt op dat jaren geleden is begonnen met een kwartaalbrief en er wordt nu op ordentelijke tijdstippen ordentelijk over de gemeentelijke financiën gesproken en daarbij is er ook het gevoel waar de gemeente financieel naartoe gaat. Dat is zeker van belang in onzekere tijden. De algemene uitkering heeft weer een geweldige invloed maar die

blijft onvoorspelbaar. De raad kijkt terecht naar wat doet het college met de uitvoering van beleid en of er kleine koerswijzigingen zijn.

Het college verwacht dat corona een langere tijd invloed zal blijven houden op de begroting. Er zijn een aantal informatiebrieven over corona gestuurd en binnenkort komt er nog een rapportage over de financiële effecten maar voortaan zal in de kwartaalbrieven over corona worden gerapporteerd, zowel aan de kostenkant als de opbrengstenkant en eventuele gevolgen voor de reservepositie. De algemene conclusie is dat de extra uitgaven voor corona worden gecompenseerd door extra inkomsten waardoor de financiële positie van de gemeente niet ernstig wordt getroffen en de reservepositie staat een ruimhartig en fatsoenlijk beleid toe voor het bestrijden van de maatschappelijke neveneffecten die corona ook met zich meebrengt. Wellicht nemen die effecten volgend jaar nog toe als bijvoorbeeld wordt gekeken naar de geestelijke gezondheidszorg en de effecten op het functioneren van verenigingen en organisaties.

Verkiezingen kosten extra geld en de aanstaande verkiezingen gaan ook extra geld kosten. Her en der zijn daarvoor ook vergoedingen van het rijk kregen maar er zal zeker geen rekening worden gestuurd als blijkt dat de vergoeding op een bepaald onderdeel tekort schiet. Op een aantal punten waren de vergoedingen heel ruimhartig. Op de financiering van basisbanen wordt nog teruggekomen. Het is niet de gewoonte van het college om tussentijds tussen begrotingsprogramma's en onderdelen te schuiven.

Wethouder Klaasse heeft vandaag nog een gesprek gehad ten aanzien van de situatie van de jeugdzorg op 1 oktober. Toen waren alle kosten nog heel goed in beeld maar inmiddels is begrepen dat er nog incidentele instroom is van individuele gevallen die tegelijk een enorme kostenpost betekenen. Het zou dus goed kunnen zijn dat dit nog tot een verdere overschrijding leidt en dat daardoor boven het bedrag van vorig jaar wordt uitgekomen.

Wat betreft de wachtlijsten is het zo dat wanneer het budget op is kan worden gezegd dat de instroom wordt getemporiseerd maar een groter probleem is op dit moment dat de zorg vaak niet goed geleverd kan worden omdat de sector overbelast is. De deskundigen zelf gaan een bepaalde mate van triage toepassen van deze jeugd heeft echt hulp nodig en moet zo snel mogelijk worden geholpen en anderen kunnen nog wel even op een wachtlijst blijven staan. De gemeente probeert die verantwoordelijkheid in het nieuwe stelsel veel meer te leggen bij de aanbieders zelf door niet voor elk individueel geval een overeenkomst te sluiten maar door een lumpsumfinanciering te geven aan de aanbieders en hen dan verantwoordelijk te maken voor een heel pakket aan jeugdigen. In januari is dat al ingegaan in Amsterdam en daar zijn gematigd positieve geluiden over te horen. Diemen, Uithoorn en Ouder-Amstel gaan pas op 1 januari aanstaande met de lumpsumfinanciering beginnen.

Ons Diemen stelt dat de pandemie de financiële cijfers voor wat het beleid doet wel degelijk beïnvloedt en daarom is gevraagd om een onderscheid te maken tussen de financiële cijfers die voortvloeien uit het beleid en financiële cijfers die voortvloeien uit de pandemie want daar kan de gemeente niets aan doen.

Wethouder Scholten zegt dat er nog een overzicht in de pijplijn zit maar er zijn voortdurend tegenvallers en de pandemie krijgt aparte aandacht wanneer dat nodig is, bijvoorbeeld wanneer de ambtelijke capaciteit tekort schiet en allerlei taken uit het beleid niet kunnen worden uitgevoerd of wanneer de financiële middelen dermate worden geraakt dat de gemeente zich zorgen moet maken over het meerjarenbegrotingsbeeld. Als het gaat om de afhandeling van beleid en verstandig sturen is de kwartaalbrief prima en die geeft de raad de mogelijkheid om maatregelen van het college te beoordelen en het is wellicht aanleiding om andere maatregelen voor te stellen et cetera. De raadsleden hebben hun voelhorens in de

samenleving en kunnen met ideeën komen. Daar zijn behalve bij de kwartaalbrief allerlei gelegenheden voor om die naar voren te brengen.

Conclusie:

De voorzitter concludeert dat het voorstel als hamerstuk naar de raad gaat.

6. Mededelingen portefeuillehouder Boog

Er zijn geen mededelingen.

7. Tweede Voortgangsrapportage DUO+ 2021 (inclusief begrotingswijziging 2021)

VVD zegt dat de aanpassingen van de DUO-begroting gelukkig passen binnen de gelden die Diemen heeft gereserveerd voor DUO+, afgezien van de kosten van de thuiswerkvoorziening ad € 65.000. Het valt wel op dat er zoveel extra kosten hiervoor moeten worden gemaakt.

Al jaren wordt gelezen over archiefachterstanden. Nu is er sprake van de aanstelling van een programmamanager die zich gaat bezighouden met het wegwerken van die achterstanden.

Moet de gemeente zich echt zorgen gaan maken over het archief en die achterstanden? Is de problematiek zorgelijk of is het nog te nuanceren?

DUO+ is bezig om de basis op orde te brengen in de verschillende teams met als doel om de kwaliteit van de uitvoering te verbeteren maar er moet nog ontzettend veel gebeuren om tot een goed draaiende organisatie te komen. Hiervoor wordt ook veel expertise ingehuurd terwijl DUO+ toch al 6 jaar bestaat en dat is toch wel enigszins schrikken. Er moet een extra bureau worden ingehuurd om te komen tot inclusief werkgeverschap en dan word bijna € 10.000 uitgegeven aan alleen al een nulmeting. Het is teleurstellend dat er nog steeds veel eenpitters in de organisatie werken terwijl het bestaansrecht van DUO+ onder meer was het voorkomen van dit soort functies. Dat is dus nog in onvoldoende mate gelukt.

Is de combinatie Diemen/Uithoorn/Ouder-Amstel niet te klein om de bedrijfsvoering goed en efficiënt uit te kunnen voeren? In het 1^e halfjaar 2021 is er gelukkig sprake van een mooie afname van het ziekteverzuim.

De heer Boog zegt dat er ook hier helaas extra kosten nodig zijn vanwege corona en thuiswerkvoorzieningen. Als daar nog vragen over zijn wordt korthedshalve verwezen naar wat daarover staat in de kwartaalbrief. Eerder is geconcludeerd dat er achterstanden zijn ontstaan bij de archieven en dat wordt nu goed aangepakt. De archiefinspectie vindt dat er nu een goed plan is gemaakt maar er moet nog heel veel gebeuren. De krapte op de arbeidsmarkt speelt ook parten bij de organisatie van DUO+. Over het algemeen is de basis goed op orde maar ook daar worden versterkingen ingezet. Soms is er ook extra inhuur nodig voor expertise. Voor het inclusief werkgeverschap wordt een hele specifieke nulmeting gedaan en het is ook een wens geweest van de gemeenteraad om daar extra werk van te maken, ook in het kader van inclusiviteitsbeleid. Dit wordt zoveel mogelijk in DUO-verband gedaan en dan is het soms nodig om hiervoor expertise in te huren maar inclusief werkgeverschap is ook een heel belangrijk doel.

Over het algemeen kan echt worden gezegd dat de vorming van DUO+ de kwetsbaarheid van de gemeenten enorm heeft verminderd. Er blijkt nog sprake van eenpitters maar dat is echt stukken minder dan wanneer het in de gemeentelijke organisatie was gebleven. Dit komt vaak voor bij teams die niet bij Bedrijfsvoering zitten en daar heeft Diemen dus in het algemeen minder last van.

VVD dankt voor de opbeurende woorden na dit toch vrij sombere voortgangsverslag.

De heer Boog legt uit dat vaak de nadruk in dit soort rapportages ligt op zaken die niet goed gaan en dingen die extra geld kosten en wat minder op de algemene prestaties. Bekeken wordt hoe de informatievoorziening voor de raden kan worden verbeterd. Er is al een goede slag gemaakt met dit stuk maar vanuit het bestuur is erop aangedrongen om beter de resultaten in beeld te brengen en niet alleen de afwijkingen en dingen die iets minder gaan. Zo krijgen de raden ook een beter inzicht in hoe het in het algemeen loopt.

Conclusie:

De voorzitter concludeert dat het voorstel als hamerstuk naar de raad gaat.

6. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 22.33 uur.